

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 15

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Hestebønner og ærter
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Svampemidler på vej ud
 - Glyphosat får ændret godkendelse
- **PRÆCISION**
 - Markmøde om gylleudbringning i Conservation Agriculture (CA)
- **VANDING**
 - Status på vanding
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
 - Planteaften Ytteborg

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Så kom vi ind i juni måned. Vejret er stadig køligt, men vi ser ind i en periode med tørvejr og stigende temperaturer. Afgrøderne står godt de fleste steder og der er generelt godt styr på ukrudt og svampesygdomme.

Vinterbyg

Vinterbyggen er nu under blomstring og er de fleste steder afsluttet med svampesprøjtninger for i år. Det er kun muligt at anvende Orius Max nu som må anvendes indtil blomstring afsluttet, vækststadie 69. Det kunne være relevant ved kraftige angreb af bygrust, som vi ser udvikle sig en del. Vær opmærksom på Triazolregler især ved brug af Orius Gold.

Vinterrug

I vinterrug er det kun brunrust der er relevant at bekæmpe nu. Bekæmpelsestærsklen er mere end 10 % angrebne planter indtil vækststadie 69, afsluttet blomstring.

Der er fundet lidt brunrust i registreringsnettet og med udsigt til stigende temperaturer, bør det overvejes om der skal bekæmpes brunrust. En bekæmpelse nu, vil afslutte svampesprøjtningen. Modtagelige sorter er: Astranos og KWS-sorterne Baredo, Jethro, Receptor, Rotor, Serafino og Tayo.

Ved bekæmpelse kan anvendes en af disse tre nedenstående:

- 0,35-0,5 l/ha Prosaro
- 0,4-0,5 l/ha Folicur Xpert
- 0,3-0,4 l/ha Orius Max

Vinterhvede

Vinterhveden er de fleste steder behandlet på fanebladet med f.eks. Balaya nu. Kun meget sent såede marker kan endnu behandles med 0,4- 0,6 l/ha Balaya.

Har du en af de mindst modtagelige sorter, Pondus og sortsblandingerne Allround Mix og Power Mix, og marken i øvrigt er fri for svampeangreb, også i bunden, kan fanebladssprøjtningen være den sidste.

I øvrige sorter anbefales en opfølgende sprøjtning på akset i vækststadiet 55-59, akset halvt til fuldt gennemskredet, med f.eks.

- 0,25-0,40 l/ha Propulse + 0,15-0,2 l/ha Prosaro EC 250
- 0,25-0,40 l/ha Propulse + 0,15-0,2 l/ha Folicur Expert
- 0,25-0,40 l/ha Propulse + 0,2-0,25 l/ha Orius Max

Højeste doser I mest modtagelige sorter, Chevignon, Graham, Lili og Skyscraper.

Der er i de fleste tilfælde ikke behov for vækstregulering i vinterhvede.

Vårbyg

Rigtig meget vårbyg blev sået tidligt i år og er derfor langt i vækststadiet, nogle er endda ved at skride nu. I disse tidlige såede marker, kan der sandsynligvis nøjes med en sprøjtning, hvis der er en god forfrugt og der ikke er betydelige svampeangreb at se. Bekæmpelsesforslag: 0,3-0,4 l/ha Propulse + 0,2 l/ha Comet Pro.

Sent sået vårbyg, ser mange steder ud til at være mere angrebet af svampesygdomme og her må der anbefales en delt svampesprøjtning. Se mere i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 14**.

Både bladplet og skoldplet har ofte godt fat i disse marker, hvorfor der bør bekæmpes omkring vækststadiet 32, 2 knæ mærkbare og igen senere inden skridning. Comet Pro er et godt middel mod både skoldplet og bladplet og må i modsætning til Propulse bruges 2 gange, dog med 3 uger imellem.

Kornbladbillens larve og lus

Når der er larver af kornbladbillen, er det nemt at se på toppen af byggen. Der er set en del larver derude, men langt fra bekæmpelsestærsklen som er 0,5 – 1 larve pr. aksbærende strå indtil begyndende skridning.

For lus er bekæmpelsestærsklen frem til og med vækststadiet 73, 40 % angrebne strå, hvis der ikke er behov for svampebekæmpelse og 25 % angrebne strå, hvis der er behov for svampebekæmpelse.

Vi ser ganske få marker med lus pt.

Mod begge skadedyr kan anvendes 0,2 kg/ha Lamdex eller 0,15 kg/ha Kaiso Sorbie. Er det kun lus, kan der f.eks. anvendes 0,2 kg/ha Pirimor 500 WG.

Havre

I havre skal der især holdes øje med meldug. Der er indtil nu ikke fundet meget meldug. Sorten Delfin er resistent mod meldug. Se mere i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 14**.

Hestebønner og ærter

Af planterådgiver Eva Tine Engelbreth

Hestebønner

Svampe

Hestebønner kan angribes af chokoladeplet, hestebønnebladplet, rust og vikkeskimmel. De senere år har vikkeskimmel, rust og chokoladeplet været mest udbredte. Ingen af løsningerne har særlig god effekt mod

vikkeskimmel.

Bekæmpelse af chokoladeplet og hestebønnebladplet kan være aktuell omkring blomstring i fugtige år. Bekæmpelse af svampesygdomme i hestebønner skønnes nødvendig ved omkring 5-10 procent angrebne planter. Oftest er én behandling omkring slutblomstring nok og bedst rentabel i de fleste tilfælde. Finder man chokoladeplet eller andre sygdomme ved begyndende blomstring bør der behandles mod det allerede der. Og efterfølges af en ny behandling 2 til 3 uger senere ved slut blomstring.

I landsforsøgene er der ved en enkelt sprøjtning behandlet i vækststadiet 61-65 (begyndende blomstring til blomstring halvvejs), som har været omkring 15. juni. Ved 2 sprøjtninger er behandlingen gentaget omkring 1. juli. Især den sidste behandling ca. 2 uger efter begyndende blomstring har bidraget til merudbyttet, så bekæmpelse skal nok ikke iværksættes for tidligt. Angreb anbefales dog bekæmpet ved begyndende angreb. Ved angreb har der været god rentabilitet i bekæmpelse.

I nedenstående tabel 1 vises forskellige behandlingsmuligheder. Vær obs på de nye triazolregler. Ofte er 0,3 l Orius Max + 0,3 l Amistar ved slut blomstring en god og rentabel løsning.

Tabel 1 Behandlingsmuligheder mod svamp i hestebønner.

Skadegørere	Afgrøde stadium	Løsning	Dosis pr. ha	BI	Pris	Bemærkninger
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	St. 61-69	Signum	0,5	-	295	Godkendt til "mindre anvendelse". Må maks. anvendes 2 gange pr. sæson.
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	St. 61-69	Pictor Active	0,5	-	190	Godkendt til "mindre anvendelse". Må maks. anvendes 2 gange pr. sæson. Må anvendes til vækststadiet 75. Firmaet anbefaler tilsætning af 0,15 l Agropol til Pictor Active.
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	St. 61-69	Pictor Active + Orius Max 200 EW	0,25 + 0,3	-	145	Godkendt til "mindre anvendelse". Maksimalt 2 behandlinger pr. vækstsæson. Maks. 1,25 l/ha Orius Max pr. vækstsæson. I stedet for 0,3 l Orius Max kan også anvendes 0,25 l Folicur Xpert. Firmaet anbefaler tilsætning af 0,15 l Agropol til Pictor Active.
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	St. 61-69	Amistar	0,5	-	118	Godkendt til "mindre anvendelse". Må maks. anvendes 1 gang pr. vækstsæson og med maks. 0,6 l/ha.
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	St. 61-69	Amistar + Orius Max 200 EW	0,25 + 0,3	-	108	Godkendt til "mindre anvendelse". Løsningen må maks. anvendes 1 gang pr. vækstsæson. Maks. 0,6 l/ha Amistar pr. sæson. Maksimalt 2 behandlinger pr. vækstsæson med Orius Max og maks. 1,25 l/ha pr. vækstsæson. I stedet for 0,3 l Orius Max kan også anvendes 0,25 l Folicur Xpert.
Hestebønnerust	St. 61-69	Orius Max 200 EW	0,6	-	99	Godkendt til "mindre anvendelse". Maksimalt 2 behandlinger pr. vækstsæson. Der må maksimalt anvendes 1,25 l/ha pr. vækstsæson.
Hestebønnerust	St. 65 St. 69	Orius Max 200 EW Orius Max 200 EW	0,4-0,5 0,4-0,5	-	132- 165	Godkendt til "mindre anvendelse". Maksimalt 2 behandlinger pr. vækstsæson. Der må maksimalt anvendes 1,25 l/ha pr. vækstsæson.
Hestebønnerust	St. 61-69	Folicur Xpert	0,5	-	133	Godkendt til "mindre anvendelse". Må senest anvendes i vækststadium 71. Maksimalt 2 behandlinger pr. vækstsæson. Der må maksimalt anvendes 1,56 l/ha pr. vækstsæson.
Hestebønnerust	St. 65	Folicur Xpert	0,3 - 0,4	-	159- 212	Godkendt til "mindre anvendelse". Må senest anvendes i vækststadiet 71. Maksimalt 2 behandlinger pr. vækstsæson. Der må maksimalt anvendes 1,56 l/ha pr. vækstsæson.

Hestebønner skadedyr

Under blomstring er det bededbladlus der skal holdes øje med. Bladrandbiller gør ikke mere skade nu.

Bekæmpelsestærsklen for bededbladlus er 10-15 % planter med bladlus og begyndende kolonidannelse frem til fuld bælg længde. Ved behov for bladlusbekæmpelse anvendes 0,15-0,2 kg pr. ha Pirimor, 0,15-0,2 l pr. ha Mavrik eller 0,2-0,25 kg pr. ha Lamdex. Pirimor har bedst effekt og foretrækkes, især ved kraftige angreb. Lamdex må over blomstrende planter kun anvendes uden for biernes flyvetid, dvs. efter ca. kl. 21 og før kl. 03.

Er der bekæmpet mod bladrandbiller, skal man være opmærksom på, hvilke midler der er anvendt og om de må anvendes igen. Pirimor må maks. anvendes 1 gang pr. vækstsæson, Mavrik må maks. anvendes 2 gange pr. vækstsæson, og Lamdex må maks. anvendes 3 gange pr. vækstsæson.

Ærter

Svampe

Ærter kan angribes af ærtesyge og gråskimmel, som fremmes af fugtige forhold omkring blomstring. Fra før blomstring kan der også optræde angreb af ærteskimmel. Ingen af de godkendte svampemidler har god effekt på disse sygdomme. Se løsningsforslag, hvis svampebekæmpelse undtagelsesvis er aktuelt, jf tabel 2.

Amistar, Mirador 250 SC og Ortiva Top må maksimalt anvendes 1 gang pr. sæson. Den lave dosis af Signum WG kan anvendes, hvis behandlingen deles i to. Køreskaden i ærter omkring blomstring er ca. 1,5 procent af udbyttet med en 24 meter marksprøjte.

Der anbefales omkring 200 l vand pr. hektar og mest ved sprøjtning på tørre planter. F.eks. kan der anvendes 025 refleks/lavdriftdyse, 3,5 atm. og 6,5 km/t eller 030 refleks/lavdriftdyse, 3,0 atm. og 7,0 km/t eller 040 refleks/lavdriftdyse, 2,0 atm. og 8,0 km/t.

Tabel 2 Løsningsforslag til svampebekæmpelse i ærter.

Skadegørere	Afgrødestadium	Løsning	Dosis pr. ha	BI	Pris	Bemærkninger
Ærtesyge	St. 65-69	Amistar	0,5	0,5	118	Udbringningstidspunkt omkring blomstring. Kun moderat effekt kan forventes. Maks. 0,6 l/ha pr. vækstsæson og maks. 1 beh. pr. sæson. Behandlingsfrist er st. 69.
Ærtesyge	St. 65-69	Mirador 250 SC	0,5	0,5	118	Udbringningstidspunkt omkring blomstring. Mirador 250 SC er identisk med Amistar. Kun moderat effekt kan forventes. Maks. 0,6 l/ha pr. sæson og maks. 1 behandling pr. sæson. Behandlingsfrist er st. 69.
Gråskimmel, ærteskimmel	St. 65-69	Signum	0,3 - 0,5	0,40-0,67	177-295	Udbringningstidspunkt omkring blomstring. Kun moderat effekt kan forventes. Laveste dosis ved delt behandling. Maks. 2 behandlinger pr. sæson. Behandlingsfrist er 21 dage før høst.
Ærtesyge	St. 65-69	Ortiva Top	0,5	0,4	295	Udbringningstidspunkt omkring blomstring. Kun moderat effekt kan forventes. Maks. 1 behandling pr. år. Behandlingsfrist er st. 77 og 14 dage før høst.

Skadedyr

Den vejledende bekæmpelsestærskel for ærtebladlus er 15-20 procent angrebne planter, og ved afblomstring og fuld bælg længde over 50 procent angrebne planter.

Sprøjtefristen for Pirimor 500 WG er 3 dage, (st. 88). Mavrik (st. 79), og Lamdex har en sprøjtefrist på 7 dage. Mavrik Vita er afmeldt, og er forbudt at anvende og opbevare pr. 16/6 2022.

REGLER OG TILSKUD

Svampemidler på vej ud

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

En række svampemidler, der indeholder Triazol får nye navne, og de gamle bliver forbudte ved udgangen af 2022. Det er stadig muligt at finde god anvendelse for de berørte midler, men det er nu, det er tid for at gå kemirummet igennem, for lige at få disse midler godt anvendt, og så også om der skulle være andet, der kræver en indsats.

Tabel 3 Midler der har fået nye navne.

Hidtidige navne	Nye navne
Orius Max 200 EW	Orius Gold
Folicur Xpert	Folicur Xpert EC240
Proline Xpert	Proline Xpert EC 240
Prosaro EC 250	Prosaro
Mirador Forte	Mirador Forte EC
Revus top	Revus top SC

Glyphosat får ændret godkendelse

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Ny lov giver anledning til nye regler for anvendelse af glyphosat. Det indebærer at de nuværende midler bliver forbudt med udgangen af 2023.

Årsagen er at halveringstiden for glyphosat er over 10 dage på befæstede arealer. Det kan glyphosat ikke overholde, så nu er der halvandet år til at få opbrugt lager af glyphosat.

Skal du ud at købe, bør der ikke købes mere, end der kan forbruges inden udgangen af 2023. Midler med nuværende etikette må sælges indtil udgangen af 2022. Glyphosat med ny etikette kommer formentlig til efteråret 2022.

Anvendelse af glyphosat som høsthjælp er endnu ikke afklaret, men forventes tidligst at træde i kraft før høst 2023.

Produktnavn glyphosat	Registreringsnr.
ATR Glyphosat480	826-15
BarbarianSuper 360	357-8
Barclay Gallup HI-Aktiv	357-3
Barclay Gallup Super 360	357-4
Bronco	48-57
Clinic UP	48-63
GlyphomaxClassic 360	48-62
GlyphomaxHL	756-2
Glypper	396-53
MonosateG	48-58
Roundup Bio	48-16
Roundup Flex	48-43
Roundup Flick til professionel brug	48-48
Roundup PowerMax	48-47
Roundup WeedXExtra	724-18
Roundup WeedXSpray	724-16
Roundup WeedXTerrasse	724-17
Taifun360 SL	396-46

PRÆCISION

Markmøde om gylleudbringning i Conservation Agriculture (CA)

Tid: Onsdag den 15. juni kl. 9.00

Sted: I marken ved Isbjerg Møllevvej 131, 6800 Varde.

Deltag i et markmøde om gyllehåndtering i CA. Vi skal se markforsøg med forskellige strategier for udbringning af gylle i CA og høre om tidligere resultater.

Deltagelse er gratis og uden tilmelding.

Arr.: SEGES Innovation

VANDING

Status på vanding

Vi har været igennem en periode, hvor nedbøren nogenlunde har kunnet følge med fordampningen. I den kommende uge ser det ud til, at der igen bliver et underskud i vandingsregnskabet.

De afgrøder, der står højest i prioriteringslisten, er de afgrøder, der har størst behov for at være vandforsynnet. F.eks. kan hestebønne kun undvære 45 % før den går i det gule felt, mens vinterrug kan tåle at mangle meget vand. Se figur 1.

Prioriteringsrækkefølge:

1. Hestebønne og ært
2. Vinterhvede
3. Vinterraps
4. Vinterbyg
5. Vårbyg
6. Frøgræs (prioriteres højere under blomstring)
7. Vinterrug

Figur 1 Vandingsbehov

Her aflæses vandingsbehøvet. Hvis den sorte rombe er i det grønne felt, er der ikke behov for vanding. Hvis romben er i det gule felt, så er der behov for vanding. Hvis romben er i det røde felt, så mangler der så meget vand, at afgrøden allerede har taget skade.

Mark	JB	Afgrøde	0 50 100 150 mm	Vandet mm	Balance mm
11-0	1	Hestebønne		0	-24
1-5	1	Vinterhvede		60	-23
1-2	1	Frø, Alm. Røjgræs		60	-26
5-3	1	Markært		0	-17
1-4	1	Vinterraps		90	-11
4-3	1	Vinterrug, hybrid		90	-7
1-3	1	Vinterbyg		90	-6
3-3	1	Vårbyg		60	-3

ARRANGEMENTER OG KURSER

Planteaften Ytteborg

Tid: Tirsdag den 14. juni kl. 18.30-22.00

Sted: Ytteborg, Hjernvej 94, 7560 Hjern

Tirsdag d. 14. juni kl. 18.30–22.00 på Ytteborg, Hjernvej 94, 7560 Hjern

Temaer: Præcisions- og klimavenligt jordbrug Trafiksikkerhed for landbrugsmaskiner

Landskonsulent ved SEGES, Carsten Fabricius, demonstrerer spot-sprøjteværktøjet "Tistle Tool", der kan genkende og ramme ukrudtspletter med stor nøjagtighed, og dermed spare kemi. Få bl.a. svar på om spotsprøjtning og andre præcisions-teknikker er en reel mulighed for de fleste eller kun "specialisterne".

I øvrigt har vi igen sammensat et alsidigt program:

- Sorter, vår- og vintersæd, med deltagelse af Nordic Seed og Sejet
- Ukrudt og såtidspunkt i vinterhvede med fokus på efterårsløsninger
- Biochar- kulstoflagring og jordforbedring
- Proteinafgrøder til konsum og foder – dyrkning og afsætning
- Trafiksikkerhed og bremsetest, landbrugsmaskiner

Efter det faglige program tænder V.A. op i grillen og leverer markedsnyt.

Alle interesserede er velkomne!

Arrangører:
SAGRO, Fjordland og Vestjysk
i samarbejde med Ytteborg og
Byggeri & Teknik I/S

Hovedsponsor:
Vestjyllands Andel
Sammen om praktisk innovation

DANSK
MASKINCENTER

YTTEBORG
FORSØG

BYGGERI & TEKNIK I/S
BYGGERI & TEKNIK I/S

syngenta

vestjysk

FJORDLAND

SAGRO
Viden og velbit

V.A. tænder op
i grillen efter det
faglige program

